

İSMAIL SAYMAZ • Söзде Terörist

ISMAIL SAYMAZ Rize’de, 11 Temmuz 1980’de doğdu. Halen gazetecilik üzerine yüksek lisans eğitimini sürdürdüğü Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi’ni bitirdi. Gazeteciliğe Rize’de başladı. Konya ve İstanbul’da yerel gazetecilik yaptı. Mayıs 2002’den beri *Radikal* gazetesinde muhabir olarak çalışıyor; insan haklı ihlalleri, düşünce ve ifade hürriyeti üzerine haberlere imza atıyor. Saymaz, başta Erzincan Davası olmak üzere, haberleri nedeniyle yirmiyeye yakın davada yüz yılı aşkın hapis cezası istemiyle yargılandı.

Kitapları: *Postmodern Cihad / Tarikat, Siyaset, Adalet Üçgeninde Erzincan Davası* (Kalkedon, Nisan 2010), *Hanefi Yoldaş / Gizli Örgüt Nasıl Çökertilir?* (Kalkedon, Mart 2011), *Nefret / Malatya: Bir Milli Mutabakat Cinayeti* (Kalkedon, Ekim 2011), *Oğlum Öldürdünüz Arz Ederim / 12 Eylül’ün Beş Öyküsü* (Postacı Yayınevi, Nisan 2012), *Sıfır Tolerans* (İletişim Yayınları, Ekim 2012).

Ödülleri: İstanbul Tabipler Odası Basında Sağlık Ödülü (2009), Metin Göktepe Jüri Özel Ödülü (2010), Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Basın Özgürlüğü Ödülü (2010), İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi Ayşenur Zarakolu Basın Özgürlüğü Ödülü (2011), Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yılın Söyleşisi Ödülü (2012), Türkiye Yayıncılar Birliği Düşünce ve İfade Özgürlüğü Ödülü (2012).

İletişim Yayınları 1904 • Bugünün Kitapları 152

ISBN-13: 978-975-05-1230-8

© 2013 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2013, İstanbul

EDITÖR Ahmet İnsel

KAPAK Suat Aysu

FOTOĞRAFLAR İsmail Saymaz Arşivi

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Remzi Abbas

BASKI ve *CILT* Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak İletişim Han No. 7 Çağaloğlu 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

İSMAİL SAYMAZ

Sözde Terörist

Bir Demokrasi Polisiyesi



Gezi Parkı'nın güzel çocuklarına...

İÇİNDEKİLER

BİR UÇURTMA KAÇ KEZ VURULUR?	13
---	----

BİRİNCİ BÖLÜM

BİR DÜŞMAN ARANIYOR	23
SÖZDE ZAFER İŞARETİ	23
ORAK ÇEKİÇ KÂBUSU	27
12 EYLÜL: BİR TERÖR DEVLETİ	31
KÜRTLE MÜCADELE KANUNU.....	35
İÇERİDEKİ GUANTANAMO.....	40
DEMOKRASİ BAVULU.....	46
HERKESE BİR ÖRGÜT KAMPANYASI.....	52

İKİNCİ BÖLÜM

BİR EYLEM BİR ÖRGÜT	59
İBRET OLSUN KARARI.....	59
OTURDU VE TUTUKLANDI.....	63
O KI BİR KEZ EMNİYETE DÜŞTÜN... ..	67
NAMAZDA SUÇÜSTÜ.....	71

KOD ADI BARIŞ ANA.....	74
FESİH'İ DEVLET ÇILDIRTI.....	77

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇOCUK VE DEVLET	83
PUŞİLİ KIZA YEDİ BUÇUK YIL.....	83
CEYHAN'DAN POZANTI'YA, DAYAKTAN TECAVÜZE.....	87
NE AVRUPA'SI, BURASI ADANA!.....	95
TERÖRİST CHE.....	101

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

PANKART VE MOLOTOF	109
BAŞBAKAN ANAR, SEN ANAMAZSIN.....	109
SAVCI DA PANKART AÇTI.....	116
HAYALİ MOLOTOF.....	123
ATAN ÜLKÜCÜ OLUNCA.....	129

BEŞİNCİ BÖLÜM

ANNELER VE OĞULLAR	137
ÖLSE BİLE TERÖRİST.....	137
MEZARA PROPAGANDA.....	143
'DEVİRİM'İN ŞAKASI OLMAZ.....	149
İBO'YU SEVMENİN BEDELİ.....	153
SÖZDE DERSİM OLAYLARI.....	159
BİR DE ALKIŞLAMIŞSIN!.....	164

ALTINCI BÖLÜM

DELİLİN SERÜVENİ: ELEKTRİKTEN DİJİTALE	167
DOĞAN K'NİN ROMANI.....	167
UTANÇ YARGILANIYOR.....	177
12 EYLÜL'DEN BETER.....	183
BANA KATİL DE, TERÖRİST DEME!.....	187
POLİS KURŞUN SESLERİNİ DİNLEDİ.....	191

CEPTEN ÇIKAN NUMARA.....	196
OLMAYAN DELİLDEN DAVA AÇILDI	199
SUİKASTLE BAŞLADI, KİTAPLA BİTTİ	207
KİRASINI BİLE ÖDEYEMEYEN CASUS	210

YEDİNCİ BÖLÜM

PROPAGANDA	225
DOĞUM GÜNÜNDE LİNÇ	225
JANDARMA YAZDI, BİZ İMZALADIK	232
CHP'Lİ BAŞKAN LİNÇTEN SANIK.....	237
VURAN SERBEST, VURULAN İÇERİDE.....	240
SEN MİSİN FETO DİYEN.....	243
PEGUR SAVCI, KOVELHAYAT POLİSLER.....	248
O ÖRGÜT ARTIK YOK AMA.....	252
SONUÇ	261

*"...çalmadan çırpmadan
bize ekmeğimizi verenleri aç
bizi giydirenleri dolsuz bırakmadan
yaşamak istemek
bu kadar güç
bu kadar mihnetli
hatta bu kadar tehlikeli mi olmalı idi?"*

– SABAHATTİN ALİ



*Nazire Ayata Civelek ve kızı Şana,
Bakırköy Cezaevi'nde volta atıyor.*

BİR UÇURTMA KAÇ KEZ VURULUR?

Sultanahmet'i gördüler o gün, Gülhane'de dolaştılar. Sarayburnu'ndan denize baktılar. Sanki memleketleri Rize'de, uçsuz bucaksız bir çay bahçesinde gezinir gibiydiler.

Babası Yaşar'ın kucağındaki Şana Deniz'in altın sarısı saçlarına sinmiş çay kokusu, Marmara'nın esintisine karışıyordu. Boncuk mavisi gözleri, konuşmayı öğrenemediğinden hayretle dönüyordu. Annesi Nazire Ayata Civelek, bu genç öğretmen, minnacık kızını hüzünle izliyordu.

Babası Yaşar, kucağından indirmediği Şana Deniz'i ve elini sımsıkı tuttuğu karısı Nazire'yi, imkânı olsa, bütün İstanbul'da semt semt gezdirebilirdi. Fakat elinden sadece, Gülhane Parkı'nda son bir resim çektirmek geliyordu; çektirdiler.

Sayılı saatler erken tükendi.

Bakırköy Adliyesi'ne geldiklerinde hava kararmaktaydı. Kapıya vardıklarında; Şana, kendine bir oyun arkadaşı buldu: Derya Devrim. O daha sekiz aylık bir bebektir.

Bazen annesi Doktor Serpil Aslan'ın omzuna başını yaslamış, bazen de babası Savaş Düzgün'ün kucağına kıvrılmış bir halde, olan bitenden habersiz, uyukluyordu.

Şana, bir yandan küçük arkadaşı hemen gözlerini açsın ve oynasınlar istiyor, bir yandan da adliyedeki anlamlandırılmadığı telaşı seyrediyordu. İki aile aynı daracık koridorda, yan yanaydılar: Kapılar açılıp kapanıyor, polisler geliyor, evraklar imzalanıyordu.

Neden sonra, hep birlikte kalkılıp arabalara binildi. Araç bir müddet sonra Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde durdu. Ve demir kapının önünde ilk çılgılık koştular. Anneler babalara, babalar kızlarına ağlayarak sarıldı; hıçkırarak öpüştüler. Şana için oyun bitmişti.

Kapı gürültüyle kapandığında; içeride kendisi ve annesi Nazire, annesinin arkadaşı Serpil ile kızı Derya Devrim; dışarıda ise iki genç baba, Yaşar ve Savaş kaldı.

Tarih, 28 Ekim 2010'du.

Yirmi aylık bir hasrete kapanan bu metal ve beton yığını şimdi neden aralarına girmişti?

Suçları neydi?

Polis onlar için “terörist” diyordu.

Şana Deniz'in annesi gerçekten “terörist” miydi?

Bir disket hikâyesi

Nazire Ayata, 1978'de Rize'nin Ardeşen ilçesinde dünyaya geldi. Liseyi bitirince Samsun 19 Mayıs Üniversitesi Ana Sınıfı Öğretmenliği bölümüne girdi. Samsun Gençlik Derneği'nin aktif üyelerinden biri oldu. En yakın arkadaşı, dernekte tanıştığı Serpil Aslan'dı. 1980'de doğan Aslan, Tıp Fakültesi'nde okuyordu. İki genç kadın, aynı düşünceye sahip iki adama âşık. Nazire hemşehrisi Yaşar Civelek'le; Aslan ise Savaş Düzgün ile birlikteydi. Mezuniyetlerine aylar kala, 7 Nisan 2004 sabahı evleri ve dernekleri basıldı. Nazire'nin evinde bir arkadaşı ve iki kardeşinden başkaca “delil” çıkmadı.

Nazire, Samsun Emniyeti'ne götürülünce Serpil ile Savaş'ın da aralarında olduğu on kişinin daha yakalandığını, yasadışı Devrimci Halk Kurtuluş Partisi / Cephesi (DHKP/C) üyesi olmakla suçlandıklarını, birçok şehirde örgüte baskın yapıldığını öğrendi. Bu operasyonlar İstanbul'da bir dergi bürosunda çıkan disketteki notlara dayandırılıyordu. İddiaya göre diskette, örgütün legal çalışmalarının anlatıldığı bir rapor bulunmuştu. Raporunda, Samsun'dakiler de vardı. İstanbul Emniyeti tarafından Samsun Emniyeti'ne yollanan ilgili kısımda Nazire, Serpil ve Savaş için şunlar yazıyordu:

“Samsun'da; Gençlik'te Levent'in (eğitim) vereceği bir grup ile Dilber'in bir grubu olacak ve Çarşamba'daki liselilerden oluşturulan iki gruba ise Serpil ile Hüseyin eğitim verecekler. Temel Haklar'da Levent'in eğitim vereceği bir grubun dışında Savaş'ın bir grubu ve bir de Nazire'nin eğitim vereceği kadın komisyonundan oluşan bir eğitim grubu olacak.”

'1984'

Yalnızca bu cümlelerden ibaret bir yazıya istinaden yapılan aramada, ne silah ne bir patlayıcı, “bol miktarda” teyp kaseti, kitap ve dergi bulundu. Yeterli kanıt çıkmadığından fezlekeye gençlerin katıldıkları yasal eylem ve etkinlikler de eklendi. Nazire'nin en belirgin suçlarından biri, Ankara'da ölüm orucunda hayatını kaybeden Özlem Türk'ün mezarındaki anmaya katılmasıydı. Serpil de ölüm orucunda ölen Günay Öğrener'le ilgili açıklamaya katılmıştı. Savaş ise iki anmaya birden gitmişti.

Nazireler tutuklanmaları için mahkemeye gönderildi. Dördü tutuklanırken, Nazire, Serpil ve Savaş'ın da olduğu yedisi bırakıldı. Fakat savcı, Yargıtay'ın 1984 tarihli çağdı-

şı kararına atıfta bulunarak, itiraz etti. Kararda, örgüt üyeliği suçu için şöyle deniyordu:

“Yasadışı faaliyet gösteren ve gizlilik içinde hareket eden örgütlerin mensuplarını belgelerle saptamak mümkün değildir. Bu nedenledir ki; tamamen insanın iç âlemine taalluk eden bu hususların ancak iradenin bir tezahürü olan dış âlemdeki hareketlerinden çıkarmak mümkün olacaktır ve örgüt adına bildiri dağıtma hareketinin sanığın örgütün gayesini benimsediğini açığa çıkaran bir hareket olup örgüt üyeliğini izah etmektedir.”¹

‘Disketle delil olmaz’

Yazar George Orwell’in ‘1984’ adlı romanını çağrıştıran içtihad ışığında, serbest bırakılanlara yakalama kararı çıktı. Bu arada dosya, Samsun’daki “terör” suçlarına bakan Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi’ne (DGM) gönderildi. Bu arada DGM’ler kapandı, özel yetkili mahkemeler (ÖYM) kuruldu. Dava, Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülmeye başlandı. Gençlerden bir kısmının savunmasını Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) Genel Başkanı Selçuk Kozağaçlı üstlendi. Güçlü bir savunma hazırlayan Kozağaçlı’ya göre operasyonda tek bir silah bulunmamış, bir eylem iddiası dahi sorulmamıştı. Kaldı ki disketten ötürü görülen başkaca davalar da beraatle sonuçlanmıştı.

Disketten çıkan bir dizi davadan ilki Erzurum’da açıldı. Altı sanıklı dava, ilk duruşmada bitti. Mahkeme heyeti, “Bir disketle örgüt üyesi olunmaz” dedi.² Adana’da sekiz sanık-

1 Samsun Cumhuriyet Başsavcılığı’nın Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesi’ne yaptığı 12 Nisan 2004 tarihli itiraz.

2 Erzurum 2 No’lu Ağır Ceza Mahkemesi’nin 2004/231 esas, 2004/109 karar numaralı ve 19 Ekim 2004 tarihli gerekçeli kararı.

lı davada heyet, “Sanıkların iddianamedeki olaylara katıldıklarına dair başkaca hiçbir yan delilin bulunmadığı ve belgelerden sanıkların açık kimliklerinin belli olmadığı” için “Beraat” dedi.³

Ardından İzmir geldi. Disketten suçlanan üç kişi beraat etti:

“Tek başına, Ekmek Adalet Dergisi ve TAYAD gibi kuruluşlarda çalışmış olmak örgüt üyesi kabul edilmek için yeterli değildir. Aksi takdirde bu kuruluşlarda görev yapan bütün yöneticilerin örgüt üyeliği suçundan dolayı haklarında dava açılıp yargılanmaları gerekirdi. Bu iddialardan başka örgüt üyesi olduklarını ve örgüte yardım ettiklerini gösterir hiçbir yan delil mevcut değildir. Disketlerin örgüte ait olduğu kabul edilse bile bu dokümanlar bizzat sanıkların kendi yapmış oldukları bir doküman değildir.”⁴

Bebeklerle birlikte cezaevine

Şu halde Nazire ve arkadaşları içlerini ferah tutabilirdi. Zaten artık mezun olmuş, memleketlerine dönmüşlerdi. Samsun’daki bu davayı, geçmişteki uzak ve acı bir anı olarak geride bırakmışlardı.

Nazire, sevgilisi Yaşar’la evlenerek, Fındıklı’ya yerleşti. Yaşar çay tarımıyla meşgul olurken, Nazire anaokul öğretmenliğine başladı. Sonra kızları dünyaya geldi. Bebeğe “Şana Deniz” adını koydular. Şana, bir Laz tanrıçasının adıydı; “mutluluk” demektir.

Serpil ve Savaş da evlenip Kastamonu’ya yerleşti. Serpil

3 Adana 6. Ağır Ceza Mahkemesi’nin (CMK 250. Madde ile Yetkili) 2004/487 esas, 2006/94 karar sayılı ve 18 Nisan 2006 tarihli karar duruşması tutanağı.

4 İzmir 8. Ağır Ceza Mahkemesi’nin (CMK 250. Madde ile Yetkili) 2004/181 esas, 2006/167 karar numaralı ve 18 Haziran 2006 tarihli gerekçeli kararı.

doktorluğa başladı. Civeleklerden on ay sonra bir kız çocuğu sahibi oldular. Adını “Derya Devrim” koydular.

Bir kulakları, Ankara’dan gelecek haberdeydi.

2008 yılının ikinci haftasında ulaşan haber, bir kâbustan farksızdı.

Mahkeme, hakkında üç beraat kararı çıkan disketi veri sayıyor, gençlerin disketteki talimatlar uyarınca eylemlere katıldıklarını, “yasadışı örgüte hal ve sıfatını bilerek yardım ettiklerini” savunuyordu. Böylelikle Nazire, Serpil ve Savaş’ın da aralarında olduğu sekizi hakkında üçer yıl dokuz ay hapse karar verildi. Nazire kararı temyiz etti. Yargıtay Savcısı Eray Utku, Yargıtay 9. Ceza Dairesi’ne sunduğu tebliğnamesinde Nazire, Serpil ve Savaş’ın da aralarında olduğu sekiz sanık açısından kararın bozulmasını istedi. Ne var ki umdukları gibi olmadı. Daire 14 Haziran 2010’da cezaları onadı. Artık demir kapı önündeydiler.

Şana Deniz, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi’nin kapısı kapanınca hıçkırarak ağlayan annesi ve Serpil teyzesiyle baş başa kaldı. Eşi Serpil’i içeriye uğurlayan Savaş, kendisi de cezaya çarptırıldığından Samsun’a dönüp savcılığa teslim oldu ve Terme Cezaevi’ne kondu.

Fındıklı’ya dönen Yaşar’ı ise Erzurum’da açılan afiş davası beklemekteydi. Civelek, ilçedeki elektrik direğine “İşçi-köylü-gençlik, bağımsızlık için 40. yılında Dev-Genç saflarında birleşelim!” yazılı afişi astuktan sonra gözaltına alınmıştı. Dev-Genç’i DHKP/C’nin kuruluşu sayan savcılık, “örgüt propagandası” savıyla dava açmıştı. Mahkeme, “Afişi herkesin görebileceği yere astığı” için on ay hapis cezası kesmişti.⁵

Kuşkusuz Yaşar Civelek için olabilecek en ağır ceza, eşi ve 18 aylık kızı Şana Deniz’in içeride olmasıydı. Kaldı ki eşi Na-

5 Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nin (CMK 250. Madde ile Yetkili) 2010/172 dosya, 2010/188 karar, 2010/110 esas numaralı ve 13 Mayıs 2010 tarihli gerekçeli kararı.



Yaşar Civelek (solda) ve Savaş Düzgün kızlarını ve eşlerini cezaevine uğurlamadan önce adliye koridorunda yan yana oturuyor.

zire'nin ödeyeceği bedel de bitmek bilmiyordu. Hükmünün kesinleşmesinden sonra Nazire, öğretmenlikten atıldı. Fakat en trajikomik karar, 19 Mayıs Üniversitesi'nden geldi. Rektörlük, hâlâ öğrencilerymiş gibi, altı yıl önce mezun olan Nazire ve Serpil'i okuldan iki dönem uzaklaştırdı.

Bir bebek voltada...

Dışarıda bütün bu gariplikler yaşanırken, içeride iki bebek büyüyordu. Şana Deniz, annesiyle beraber volta atıyordu. Rize'den mecburen İstanbul'a taşınan, bir yandan işsizlikle, diğer yandan hasretle sınanan Yaşar, haftada bir de olsa kızını dışarıya çıkarıyordu. Ne var ki Şana Deniz çevresini ve insanları yadırgıyor, babasının kucağından inmek istemiyordu.

İçerisi daha mı iyiydi?